

БЕОГРАД - На данашњи дан **2013.** преминула је Ружица Сокић, српска глумица. Рођена је 1934. у Београду као кћерка трговца и сувласника листа "Правда" Петра Сокића (1893-1964). Године 1958. дипломира на Академији за позоришну уметност у Београду. Године 1961. постала је стални члан Позоришта Атеље 212. Глумила је у око 40 филмова.

Већ за прву улогу ("Горки део реке", 1965, Ј. Живановића) награђена је Сребрном ареном на фестивалу у Пули. Највеће успехе остварила је главним улогама певачице у филму "Кад будем мртав и бео" и простодушне уличарке у филму "Жута", за коју је у Пули награђена Златном ареном, те споредном улогом мајке којој син гине у борби у "Ужичкој републици", за коју је такође награђена Златном ареном. Бавила се и педагошким радом, на Академији уметности Браћа Карић (1996-2000). Објавила је књигу сећања "Страст за летењем".

Данас је недеља, 19. децембар, 353. дан 2021. До краја године има 12 дана.

1741 - Умро је руски поморац и истраживач данског порекла Витус Беринг, на острву које је потом добило његово име. Пловећи уз Алеутска острва доспео је 1728. с

Алексејем Чириковом до Аљаске, откривши пут у Америку са западне стране, односно мореуз између Америке и Азије. Тај пролаз који спаја Северни ледени океан с Тихим океаном назван је по њему - Берингов мореуз. На повратку је у мору, које је такође по њему добило име, претрпео бродолом и морао је да се искрца на до тада непознато острво.

1793 - Француски генерал Наполеон Бонапарта извојевао је прву значајну војну победу, потукавши Енглеze и заузевши Тулон, што је био први крупан корак у његовом успону ка преузимању власти у Француској 1799.

1842 - САД су признале независност Хаваја, али је та пацифичка острвска земља, у коју су досељеници из САД почели да пристижу 1820. отимајући земљу од домородаца, само формално постала самостална. Хавајска династија је 1875. прихватила пуну политичку и економску зависност од САД које су Хаваје 1898. претвориле у колонију. Одлуком америчког Конгреса 1959. Хаваји су постали 49. држава САД.

1848 - Умрла је енглеска књижевница ирског порекла Емили Бронте, која се прославила романом "Оркански висови".

1851 - Умро је енглески сликар Џозеф Малорд Вилијам Тарнер, изврстан пејзажиста, претеча импресиониста.

1863 - Рођен је српски писац Светолик Ранковић. По образовању био је теолог. Приповедао је о сеоском животу, а јунаци његових дела углавном су људи дубоко разочарани у живот. Најчешће је приказивао тамне стране распадања патријархалног света. Завршио је Духовну академију у Кијеву и био наставник веронауке у Крагујевцу, Нишу и Београду и професор богословије у Београду. Написао је 25 приповедака, три романа, више стручних и политичких чланака и уџбеника и преводио је с руског. Дела: романи "Горски цар", "Сеоска учитељица", "Порушени идеали", приповетке "Јесење слике", "Слике из живота".

1863 - Енглески проналазач Фредерик Волтон патентирао је у Лондону линолеум - глатки подни прекривач.

1895 - На иницијативу Професорског друштва, у Београду је основан Јестаственички (природњачки) музеј. Природњачки музеј спада међу најстарије музејске институције у Србији. Прва стална поставка отворена је 1904. године поводом стогодишњице Првог српског устанка. У оснивању музеја учествовала су бројна велика имена српске науке, попут Јована Жујовића, Јосифа Панчића, Петра Павловића.

1897 - Рођен је Јан Чајак, писац и преводилац, национални радник Словака у Србији, односно Војводини. Уређивао је часописе "Народно јединство" и "Наш живот". Дела: приповетке "Гледање младенаца", "Ево човека", "Баћа Онриш Пазурик", "Последњи серецан", романи "Зипа Цупак", "Зузка Туранова", "У заробљеништву на Холичком замку", "Породица Ровесни".

1902 - Рођен је енглески позоришни и филмски глумац Ралф Дејвид Ричардсон, чију је глуму карактерисала суздржаност и стилска чистота. У позоришту је с успехом тумачио улоге у комедијама и трагедијама, у модерним и класичним делима. Филмови: "Звучна баријера", "Цитадела", "Ана Карењина", "Пали идол", "Наследница", "Ричард III", "Наш човек у Хавани", "Др Живаго", "Картум".

1906 - Рођен је совјетски (руски) државник Леонид Иљич Брежњев, генерални секретар Централног комитета Комунистичке партије и председник Президијума Врховног совјета Совјетског Савеза, који је највишу власт у Совјетском Савезу задобио 1964. збацивањем Никите Хрушчова и држао је до смрти 1982. Допrineо је успостављању дијалога са САД после дугог периода хладних односа. Упамћен је и по одбацивању тенденција наговештених у време Хрушчова.

1915 - Рођена је француска певачица италијанског порекла Едит Ђована Гасион, позната као Едит Пјаф, названа "Мали врабац", симбол француске шансоне. Компоновала је шансоне и писала текстове за њих. Дела: аутобиографије "Мој живот", "На балу успеха".

1916 - Французи су код Вердена, снажно утврђене тачке на Западном фронту, после десетомесечне битке, у Првом светском рату, потукли Немце, који су претходно покушали пробој масовном офанзивом, уз до тада невиђену артиљеријску припрему. У најмасовнијој и најкрвавијој бици рата, погинуло је 543.000 Француза и 434.000 Немаца.

1941 - После неуспеле офанзиве на Москву у Другом светском рату, немачки вођа Адолф Хитлер сменио је команданта копнених трупа фелдмаршала Валтера фон Браухича и лично преузео команду над армијом.

1946 - У Индокини је почео ослободилачки рат јединица под вођством Хо Ши Мина против француских колонијалних трупа.

1950 - Савет НАТО именовало је америчког генерала Двајта Ајзенхауера за врховног команданта снага тог војног блока у Европи.

1961 - Гоу и две мање португалске енклаве на западној обали Индије дефинитивно су запоселе индијске трупе. Гоа је од самог почетка 16. века била португалски посед.

1972 - Капсула васионског брода "Аполо 17" спустила се у Тихи океан, чиме је завршен амерички програм "Аполо" људских летова на Месец.

1984 - Британски премијер Маргарет Тачер и њен кинески колега Џао Цијанг потписали су у Пекингу споразум према којем Хонгконг (британски назив био је Викторија) од 1. јула 1997. после 99 година британске управе, прелази под суверенитет Кине.

1991 - Немачка влада признала је Словенију и Хрватску. При том, Немачка се није освртала на бројна упозорења да такав чин може да изазове крвопролиће, због нерешеног статуса Срба.

1991 - На Скупштини у Книну проглашено је оснивање Републике Српске Крајине.

1996 - Умро је италијански филмски глумац Марчело Мастојани, успешан као комичар, романтични херој, драмски глумац, љубавник и тумач рола у филмовима херметичног

интелектуализма. Филмови: "Девојке са Шпанског трга", "Хроника о сиромашним љубавницима", "Беле ноћи", "Сладак живот", "Развод на италијански начин", "Ноћ", "Породична хроника", "Осам и по", "Приватан живот", Лео последњи", "Мирис жене".

1997 - Сингапурски путнички авион типа "Боинг 737-300" срушио се близу индонезанског града Палембангаре, што није преживео нико од 104 особе у летелици.

2001 - У експлозији социјалних немира широм Аргентине дошло је до масовне пљачке продавница, при чему је погинуло 27 особа. Председник Фернандо де ла Руа прогласио је ванредно стање, али је већ наредног дана и сам поднео оставку, као и влада Аргентине.

2003 - Либија, САД и Велика Британија истовремено су потврдиле да су постигле договор којим влада у Триполију пристаје да обустави све програме за производњу хемијског, биолошког и нуклеарног наоружања и такође дозвољава потпуну међународну контролу либијских постројења.

2004 - Умрла је италијанска оперска певачица Рената Тебалди, сопран. На међународну сцену ступила је 1946. на концерту поводом поновног отварања миланске Скале након завршетка Другог светског рата. Певајући пре свега у Пучинијевим и Вердијевим операма, наступала је заједно са многим познатим оперским певачима, међу којима су били Марио дел Монако и Карло Бергонци.

2004 - У две експлозије аутомобила бомби у светим шиитским градовима Наџафу и Карбали, у централном Ираку, погинуло је најмање 60 особа, а више од стотину је рањено.

2007 - Најмање 40 лица је погинуло, а 269 је повређено у железничкој несрећи на југу Пакистана, код места Мерабпур, око 400 километара северно од Карачија, пошто је експресни воз препун путника на линији Карачи-Лахор искочио из шина. У возу се налазило око 700 путника, од којих се већина враћала кући поводом исламског празника Курбан бајрама.

2016 - У Анкари је убијен амбасадор Русије у Турској Андреј Карлов, током отварања изложбе фотографија "Русија очима Турака". Убијен је док је држао говор у познатој галерији "Чагдас Санатлар Меркези" у ексклузивној четврти Чанкаја у Анкари.

2018 - Доналд Трамп председник САД, објавио је да су Сједињене Државе победиле такозвану Исламску државу у Сирији. Уследила је најава повлачења трупа САД из те земље. Званичници Пентагона убрзо потом саопштили су да је започео процес повратка америчких трупа из Сирије, док су САД "покренуле транзицију у наредну фазу кампање".

- Српска православна црква данас слави Светог Николу. Празник, у народу најчешће називан Никољдан, посвећен је обележавању успомене на дан смрти Чудотворца који је умро 19. децембра 343. Био је архиепископ града Мира, у Ликији. Сматра се заштитником путника и помораца. Његове мошти налазе се у италијанском граду Бари и српски владари, Стефан Дечански, краљ Милутин и други, цркву у којој се оне налазе богато су даривали. Код православних Срба Свети Никола је најчешћа крсна слава.